

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ & Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
«ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ»

ΓΡΑΜΜΗ Σ.Ο.Σ. **801-11-16000**

Συμβουλευτικό Κέντρο - «Το Σπίτι της Γυναίκας»

**ΈΡΕΥΝΑ «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ (ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΩΝ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ».**

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ & Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ηράκλειο, 2016

Συμβουλευτικό Κέντρο - «Το Σπίτι της Γυναίκας»

ΈΡΕΥΝΑ «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ (ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΩΝ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ».

Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων
Ηρακλείου & Ν. Ηρακλείου

Νικόλας Μ. Σπετσιδης
Συντονιστής Έργου

Η παρούσα έκδοση αποτελεί μέρος του έργου «Δημιουργία Συμβουλευτικού Κέντρου - ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ», το οποίο υλοποιεί ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου & νομού Ηρακλείου με επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Επιχορήγησης ΜΚΟ στην Ελλάδα «Είμαστε όλοι Πολίτες», που εντάσσεται στον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου Περιόδου 2009 - 2014 και χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Οι απόψεις που εκφράζονται στην παρούσα έκδοση είναι των συγγραφέων και δεν απηχούν απαραίτητα τις απόψεις του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ ή του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ	6
2.1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	6
2.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	7
3. ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	9
3.1. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ.....	9
3.1.1. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	9
3.1.2. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ.....	11
4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ	13
4.1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	13
4.2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	19
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	22
5.1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ	22
5.2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	23
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	25

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έρευνα πεδίου διενεργήθηκε για λογαριασμό του Συνδέσμου Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου, και από το Συμβουλευτικό Κέντρο «ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ». Το έργο συνολικά χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία στο πλαίσιο του Προγράμματος «Είμαστε όλοι Πολίτες», το οποίο είναι μέρος του συνολικού Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ για την Ελλάδα, γνωστού ως EEA Grants. Διαχειριστής Επιχορήγησης του Προγράμματος είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Στόχος του Προγράμματος είναι η ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών στη χώρα μας και η ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της βιώσιμης ανάπτυξης

Τελικός δικαιούχος του έργου «Δημιουργία Συμβουλευτικού Κέντρου - ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ» είναι ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου & νομού Ηρακλείου, ο οποίος χρηματοδοτήθηκε από τον πυλώνα «*Ενδυνάμωση Δομών*» και αφορά στην δημιουργία οργανωμένης δομής συμβουλευτικής γυναικών δίδοντας έμφαση στις γυναίκες μετανάστριες. Στόχος του έργου είναι η δημιουργία μιας πολύπλευρης πολυδύναμης και καινοτόμου δομής, η οποία στοχεύει κυρίως στις γυναίκες και παιδιά που αντιμετωπίζουν προβλήματα ενδο-οικογενειακής βίας, αλλά επίσης και σε γυναίκες που κατατάσσονται στις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες ανεξαρτήτου προέλευσης εθνικότητας ή καθεστώτος παραμονής στην Κρήτη.

Στο πλαίσιο των δράσεων του έργου έγιναν εκτεταμένες εκπαιδεύσεις σε στελέχη κοινωνικών δομών, σχολικών μονάδων αλλά και σε τοπικές οργανώσεις, καθώς και φορείς σε όλο το νομό Ηρακλείου σχετικά με την ενδο-οικογενειακή βία, την ισοτιμία των σχέσεων αλλά και με την ανάγκη διασύνδεσης φορέων. Η ανάγκη διασύνδεσης φορέων προέκυψε πολύ έντονα και ειδικά στην ενδοχώρα και για γυναίκες μετανάστριες. Η συνεργασία των φορέων τοπικά (τοπική αστυνομία, τοπικό Κέντρο Υγείας, τοπικές κοινωνικές δομές, τοπικοί φορείς - σύλλογοι), αποτελεί τον παράγοντα κλειδί στην ασφάλεια του καταγγέλλοντος, και προς αποφυγή επαναθυματοποίησης του από το οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον του θύτη. Επιπλέον, η διασύνδεση φορέων προσφέρει το ασφαλές πλαίσιο σε κάθε ενδιαφερόμενη ώστε να ζητήσει βοήθεια για την δύσκολη κατάσταση την οποία βιώνει. Παράλληλα, προσφέρει το πλαίσιο ανταλλαγής εμπειριών και γνώσης ανάμεσα στα στελέχη διαφόρων υπηρεσιών (σχολείο,

αστυνομικό τμήμα, ΚΥ, κοινωνικές υπηρεσίες ΟΤΑ) για την αποτελεσματικότερη διαχείριση περιστατικών βίας στην οικογένεια.

Γνωρίζοντας ότι η Περιφέρεια Κρήτης (και οι ΟΤΑ του νομού Ηρακλείου), δραστηριοποιούνται ενεργά στο ζήτημα της ενδο-οικογενειακής βίας από το 2009, και διαπιστώνοντας τις πολύ έντονες ανάγκες των ΟΤΑ στην ενδοχώρα του νομού για εκπαίδευση και επιμόρφωση, κρίθηκε σκόπιμο να πραγματοποιηθεί ποιοτική έρευνα για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε ότι αφορά το εν λόγω ζήτημα. Έχοντας ως αφετηρία τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν για την προώθηση της ισότητας σε επίπεδο ΟΤΑ του νομού Ηρακλείου, καθώς και τη σύσταση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ισότητας Περιφέρειας Κρήτης, τον ραγδαία αυξανόμενο αριθμό περιστατικών ε. βίας ειδικά στην ενδοχώρα (ο οποίος παραμένει ακόμα σε μη καταμετρημένα επίπεδα), αλλά και τα αυξημένα αιτήματα από τις ΚΥ των ΟΤΑ της ενδοχώρας για υποστήριξη στη διαχείριση περιστατικών, κρίθηκε αναγκαία η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε επίπεδο νομού. Επιπλέον, διαπιστώθηκε το εξής παράδοξο: *Ενώ ο γενικός πληθυσμός γνωρίζει πλέον πολύ καλά το «ποινικά κολάσιμο αδίκημα» της ενδο-οικογενειακής βίας ή της σεξουαλικής κακοποίησης, δεν εμπιστεύεται τις υπηρεσίες ότι θα προσφέρουν τα αναγκαία επίπεδα προστασίας στα θύματα όταν προχωρήσουν σε καταγγελία ειδικά στις μικρές κοινωνίες της ενδοχώρας.* Αντίθετα, από πλευράς της Ελληνικής Αστυνομίας και της Γενικής Εισαγγελίας Ηρακλείου, αποτυπώθηκε η δυνατότητα άμεσης ανταπόκρισης σε τέτοιου είδους περιστατικά – ιδιαιτέρως δε όταν εμπλέκονται και ανήλικα άτομα. Παρόλα αυτά, παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά και σοβαρά περιστατικά τα οποία πολύ δύσκολα καταγγέλλονται.

Η έρευνα λοιπόν κάλυψε όλη την περιφέρεια του νομού Ηρακλείου επικεντρώνοντας στις Κοινωνικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ, καταγράφοντας την αντίληψη των στελεχών αφενός για την ένταση των φαινομένων ε. βίας στην περιοχή του, και αφετέρου τον τρόπο διαχείρισης περιστατικών από τις υφιστάμενες δομές. Επιπλέον καταγράφονται οι πολιτικές ισότητας που ασκούνται στον αντίστοιχο ΟΤΑ.

Στόχος των αποτελεσμάτων της έρευνας είναι η οργάνωση σειράς προτάσεων στους ΟΤΑ με στόχο την ενεργότερη παρέμβαση στις κοινωνίες, αποσκοπώντας στην αποτελεσματικότερη διαχείριση περιστατικών, αλλά και την εμπέδωση του κλίματος ασφάλειας προς το θύμα.

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1. Ερωτήματα έρευνας

Η έρευνα πεδίου οργανώθηκε σε ερωτηματολόγιο «κλειστού τύπου» το οποίο απευθύνθηκε στα στελέχη όλων των υπηρεσιών που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε έναν Δήμο.

Τα βασικά πεδία της έρευνας ήταν:

- i. Καταγραφή στελέχωσης των Κοινωνικών Υπηρεσιών (ΚΥ) του ΟΤΑ
- ii. Πολιτικές Ισότητας που εφαρμόζονται στον ΟΤΑ
- iii. Αποτύπωση αντίληψης στελεχών για τα επίπεδα και το είδος της «κακοποίησης – ενδο – οικογενειακής βίας» στην περιοχή ευθύνης του οικείου ΟΤΑ
- iv. Καταγραφή περιστατικών ε. βίας τις περιόδους 2013 – 2015
- v. Πολιτικές αντιμετώπισης – διαχείρισης περιστατικών ε. βίας στην περιοχή ευθύνης τους, αξιολόγηση αποτελεσματικότητας τους.

Αναλυτικά το ερωτηματολόγιο παρουσιάζεται στο Παράρτημα Ι.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι στην ενδοχώρα του νομού από το 2009 εφαρμόζονται οι βασικές και θεμελιώδεις αρχές ισότητας σε κάθε επίπεδο, ενώ το Περιφερειακό Συμβούλιο Ισότητας είναι ενεργό ασκώντας συμβουλευτικό ρόλο στην Περιφέρεια Κρήτης (Αιρετή περιφέρεια) σε ζητήματα εφαρμογής των κανόνων ισότητας όπως περιγράφονται στην Ελληνική νομοθεσία. Στο εν λόγω όργανο συμμετέχουν αντιπρόσωποι από όλες τις Αντιπεριφέρειες της περιφέρειας Κρήτης, εκπρόσωποι της ΠΕΔ Κρήτης, καθώς και εκπρόσωποι των Γυναικείων Οργανώσεων της περιφέρειας. Έτσι, από το 2009 ήδη όλοι οι ΟΤΑ της Κρήτης, και κατά συνέπεια του ν Ηρακλείου έχουν υιοθετήσει (με αποφάσεις ΔΣ) τις βασικές αρχές ισότητας και ίσης εκπροσώπησης ανδρών και γυναικών σε όλα τα όργανά τους αλλά και στη λειτουργία τους υποστηρίζοντας παράλληλα και κάθε προσπάθεια που γίνεται για την πρόληψη ή καταστολή της ε. βίας και κακοποίησης στα όρια ευθύνης τους.

Στο ερωτηματολόγιο κλήθηκαν να απαντήσουν στελέχη των κοινωνικών δομών των ΟΤΑ του νομού Ηρακλείου δηλαδή στελέχη τα οποία εργάζονται στους φορείς (Δήμους ή Δημοτικές επιχειρήσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ) παροχής κοινωνικών υπηρεσιών

(Κοινωνική Υπηρεσία Δήμου, Βοήθεια στο Σπίτι, Κ.ΕΚΙΦ.ΑΠΗ κλπ). Η βασική υπόθεση είναι ότι στελέχη τα οποία εργάζονται στις εν λόγω δομές έρχονται σε επαφή έμμεσα ή άμεσα με περιστατικά ενδο-οικογενειακής βίας, πολλές φορές και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επισκέπτονται τα σπίτια ωφελουμένων κοινωνικών δράσεων.

Επιπλέον, είναι ανάγκη να καταγραφεί και αποτυπωθεί πλήρως η διαδικασία η οποία ακολουθείται από τις υπηρεσίες στις περιπτώσεις κατά τις οποίες συμβαίνει περιστατικό ε. βίας, αποτυπώνοντας και τις ανάγκες που υπάρχουν στο πεδίο ανά περίπτωση.

Θεωρώντας επίσης ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση και πρόληψη περιστατικών ε. βίας σχετίζεται και με την αντίληψη της πολιτικής ηγεσίας για το ζήτημα, καταγράφονται οι πολιτικές ισότητας ή και πρόληψης που ακολουθούνται στον ΟΤΑ, οι πόροι που διατίθενται και το πεδίο εφαρμογής τους σε τοπικό επίπεδο.

Η μεθοδολογία διασποράς των ερωτηματολογίων έγινε κατόπιν συνεννοήσεως με τους ΟΤΑ (μέσω αλληλογραφίας), ενώ οι ερωτώμενοι προσκλήθηκαν σε εντατικό διήμερο σεμινάριο για την διαχείριση περιστατικών από τα στελέχη του φορέα.

2.2. Στοιχεία Δείγματος

Το δείγμα της έρευνας ήταν στελέχη των Κοινωνικών Υπηρεσιών των ΟΤΑ όλου του νομού Ηρακλείου. Αναλυτική η έρευνα έλαβε χώρα στους παρακάτω ΟΤΑ:

- Ηρακλείου
- Αρχανών Αστερουσίων
- Βιάννου
- Χερσονήσου
- Μινώα
- Γόρτυνας
- Φαιστού

Από τους 7 ΟΤΑ που συμμετείχαν στο δείγμα, οι 5 ανταποκρίθηκαν, ενώ από τους 2 Δήμους που δεν συμμετείχαν, στον έναν το εκεί στέλεχος αρνήθηκε να συμμετάσχει, ενώ στον δε

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ & Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
«ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ»

ΓΡΑΜΜΗ S.O.S. **801-11-16000**

άλλο δεν υπήρχε αρμόδιο στέλεχος να συμμετάσχει στην έρευνα. Συνολικά στην έρευνα συμμετείχαν 11 άτομα από 5 Δήμους του νομού Ηρακλείου, στο χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 2016 μέχρι και τον Φεβρουάριο 2016.

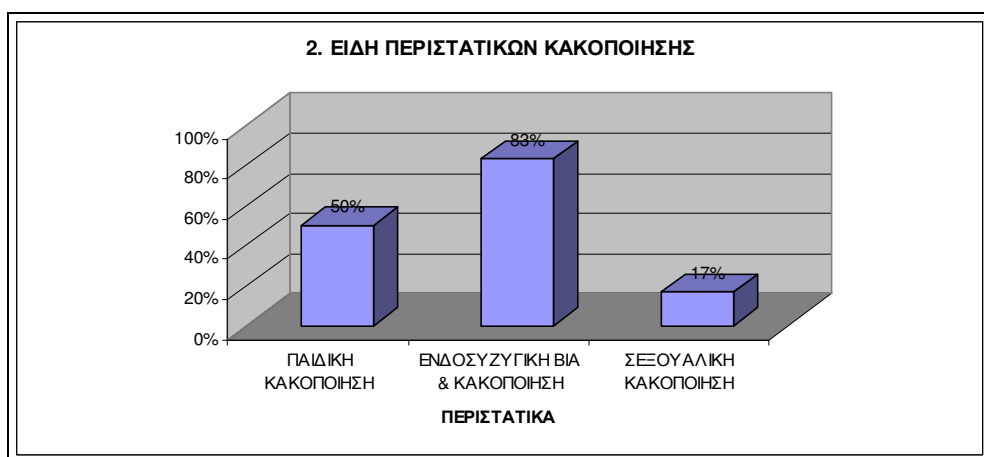
3. ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. Υφιστάμενη κατάσταση στους ΟΤΑ

3.1.1. Στελέχωση Υπηρεσιών

Σε όλους τους ΟΤΑ τα στελέχη που συμμετείχαν στην έρευνα είχαν την αντίστοιχη έγκριση από την Δημοτική Αρχή.

Αρχικά, τα στελέχη κλήθηκαν να αξιολογήσουν το περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται, όπου το 67% θεωρεί ότι συμβαίνουν περιστατικά κακοποίησης και μάλιστα «αρκετά συχνά». Τα είδη της ε. βίας που κυρίως εμφανίζονται είναι ενδο συζυγική βία (83%) και παιδική κακοποίηση (50%), ενώ λιγότερο (17%) σεξουαλική κακοποίηση (βλ Σχ1).

Σχήμα 1: Είδη περιστατικών κακοποίησης

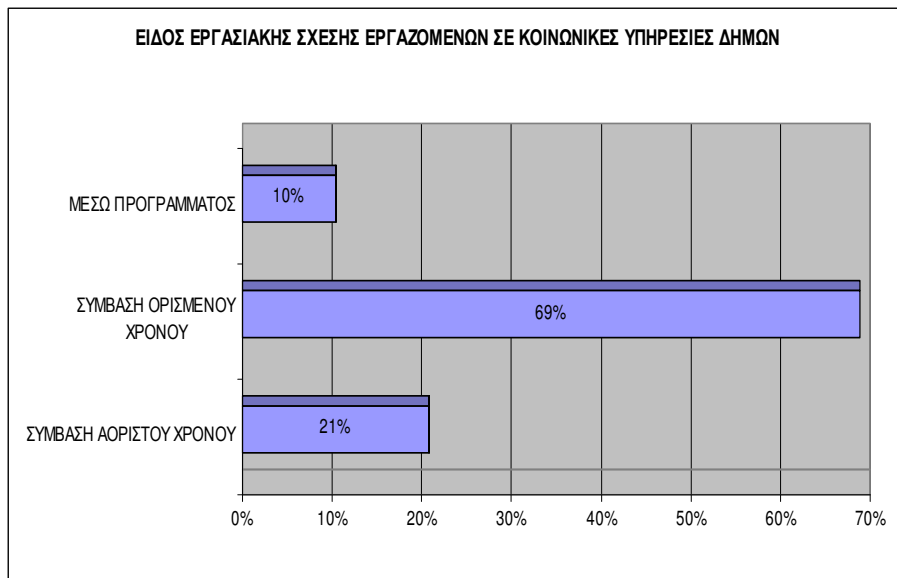
Σε αυτό το πλαίσιο, οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να περιγράψουν τη στελέχωση των κοινωνικών υπηρεσιών των ΟΤΑ στους οποίους εργάζονται:

Μόνον το 17% απάντησε ότι λειτουργούν δομές ισότητας (Δήμος Ηρακλείου), στα όρια του οποίου λειτουργεί Κέντρο στήριξης Θυμάτων Βίας καθώς και οργανωμένος Ξενώνας Φιλοξενίας θυμάτων. Προφανώς λοιπόν τα στελέχη θεωρούν ότι οι εν λόγω δομές είναι ανεπαρκείς για να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της ε. βίας συνολικά σε επίπεδο νομού.

Οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ στελεχώνονται κατά συντριπτικό ποσοστό από Κοινωνικούς λειτουργούς, και διοικητικό προσωπικό, ενώ χαρακτηριστικό είναι ότι στις εν λόγω δομές με μόνιμη απασχόληση δεν απασχολούνται ψυχολόγοι. Το 92% αυτών είναι γυναίκες ενώ το

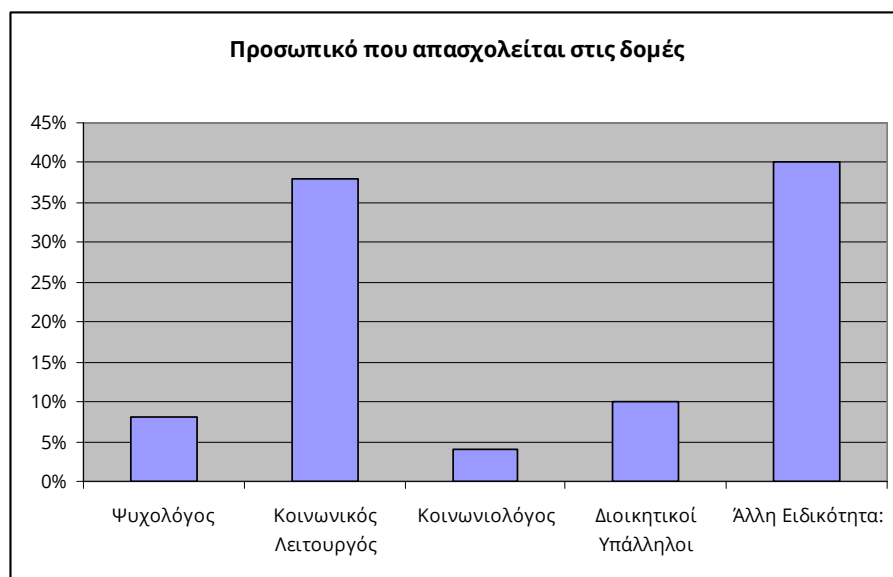

υπόλοιπο 8% άνδρες. Επιπλέον το 77% των στελεχών απασχολούνται στις υπηρεσίες με μη σταθερή σχέση εργασίας (σύμβαση ορισμένου χρόνου - απασχόληση μέσω προγράμματος).

Σχήμα 2.α: Στελέχωση ΚΥ Δήμων ν Ηρακλείου

Σημαντικό είναι να αναφερθεί, το γεγονός ότι όλα τα στελέχη θεωρούν ότι οι εν λόγω υπηρεσίες είναι υπό-στελεχωμένες και σε δυναμικό αλλά και σε ειδικότητες, οπότε θεωρούν ότι είναι ανεπαρκείς στη διαχείριση τέτοιας σοβαρότητας περιστατικών στο Δήμο τους.

Σχήμα 3.β: Στελέχωση ΚΥ Δήμων ν Ηρακλείου

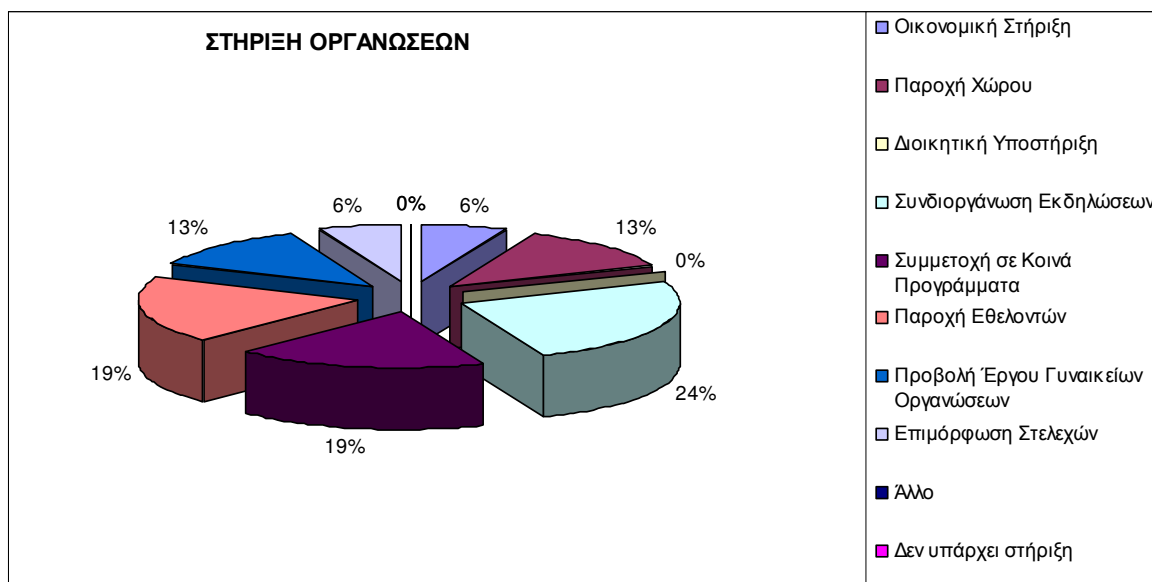

3.1.2. Πολιτικές Ισότητας που εφαρμόζονται

Το 67% του δείγματος, απάντησε ότι υπάρχει και είναι ενεργό το Δημοτικό Συμβούλιο Ισότητας στο Δήμο τους (4 στους 6), ενώ κατά μέσο όρο το 15% των εκλεγμένων στελεχών στους Δήμους είναι γυναίκες. Παράλληλα, το 55% των στελεχών των ΟΤΑ που είναι σε θέσεις ευθύνης είναι άνδρες ενώ το 45% είναι γυναίκες, και οι γυναίκες που απασχολούνται επιδιώκουν την επαγγελματική τους εξέλιξη στην ιεραρχία σε μεγάλο ποσοστό (70%). Επιπλέον, το ίδιο ποσοστό των γυναικών που απασχολούνται στους ΟΤΑ συνολικά, επιδιώκουν και την συνεχή τους κατάρτιση.

Σχεδόν στο 70% των περιοχών, δηλαδή στους 4 Δήμους του νομού Ηρακλείου δραστηριοποιούνται τοπικά γυναικείες οργανώσεις (ΓΟ), σύλλογοι γυναικών ή γυναικείοι συνεταιρισμού με ενεργή δραστηριότητα.

Οι ΓΟ τοπικά στηρίζονται με μια ποικιλία μηχανισμών από τους οικείους ΟΤΑ είτε με την συνδιοργάνωση εκδηλώσεων, ή την συμμετοχή σε κοινά προγράμματα δράσης τοπικού χαρακτήρα ή της παροχής εθελοντικής δράσης. Επιπλέον τους παρέχεται δωρεάν χώρος για τη λειτουργία τους, προβάλλεται το έργο τους, ενώ λιγότερο συχνή είναι η χρηματοδότηση τους κατευθείαν από τους ΟΤΑ.

Σχήμα 4: Τρόποι στήριξης ΓΟ από τους οικείους ΟΤΑ

Συνολικά στο νομό Ηρακλείου, εμφανίζεται οι ΟΤΑ να ακολουθούν τις βασικές πολιτικές ισότητας σε κάθε επίπεδο (πολιτική εκπροσώπηση, συμμετοχή στην ιεραρχία, συνεχής εκπαίδευση και παροχή ίσων ευκαιριών). Επιπλέον στην πλειονότητα των Δήμων του νομού λειτουργούν τα Δημοτικά Συμβούλια Ισότητας, ενώ στους ίδιους Δήμους δραστηριοποιούνται και ενεργά γυναικείες οργανώσεις. Οι ΓΟ επιδιώκεται να υποστηρίζονται στο έργο τους με κάθε τρόπο, ώστε να παράγεται αποτέλεσμα σε τοπικό επίπεδο.

Παρόλα αυτά, σε επίπεδο στελέχωσης των Κοινωνικών υπηρεσιών εμφανίζονται σημαντικά προβλήματα στελέχωσης όπου μόνον το 30% των στελεχών που απασχολούνται είναι με σταθερή σχέση εργασίας. Επιπλέον, οι ΚΥ είναι σοβαρά υπό-στελεχωμένες από εξειδικευμένα άτομα (απουσία ψυχολόγων), ενώ οι κοινωνικοί επιστήμονες που απασχολούνται καλούνται να λειτουργήσουν και πέραν της επιστημονικής τους εξειδίκευσης.

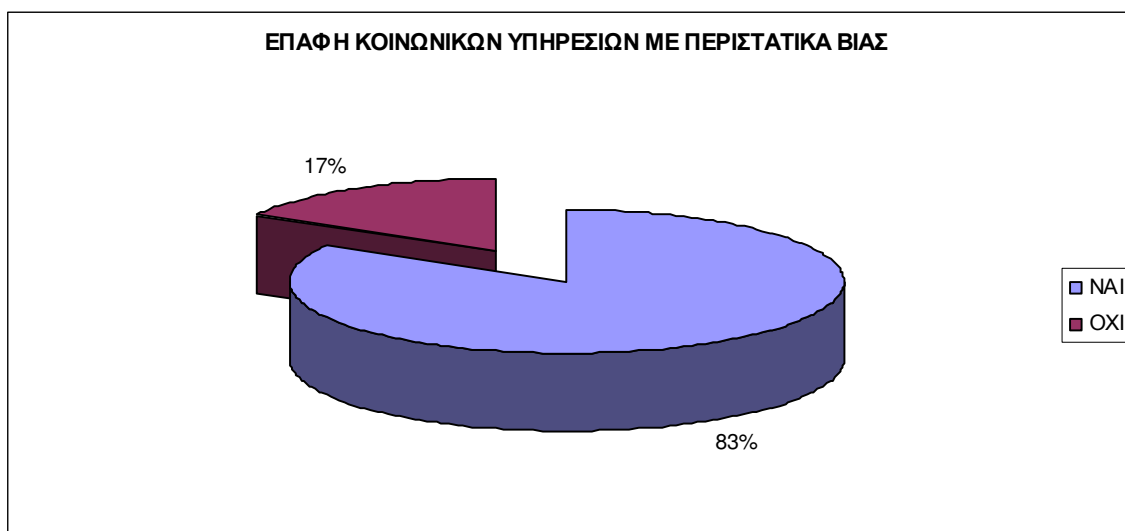
4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΒΙΑΣ

Σε αυτό το κομμάτι της έρευνας επιχειρήθηκε να καταγραφεί η υφιστάμενη κατάσταση σε ότι αφορά την ενδο-οικογενειακή βία, ενώ καταγράφεται και ο τρόπος διαχείρισης των περιστατικών από τις υπηρεσίες των Δήμων.

4.1. Καταγραφή Υφιστάμενης κατάστασης

Αρχικά σε ποσοστό 83% οι ΚΥ των ΟΤΑ έρχονται απευθείας σε επαφή με περιστατικά βίας στις περιοχές. Στο υπόλοιπο 17% των περιστατικών, σε αυτά έρχονται σε επαφή οι υπηρεσίες μέσω τρίτων είτε κατά την επίσκεψη κατ'οικον (Βοήθεια στο Σπίτι) ή μέσω τρίτων ατόμων που καταγγέλλουν περιστατικά.

Στον Δ. Βιάννου, η ΚΥ δεν έρχεται σε επαφή και δεν αναλαμβάνει περιστατικά βίας καθώς δεν είναι οργανωμένη και στελεχωμένη σε αυτό το επίπεδο. Στον Δήμο λειτουργεί μόνο Γραφείο Κοινωνικής Προστασίας με εργαζόμενο Κοινωνικό Λειτουργό του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», για τρέχοντα θέματα κοινωνικής πολιτικής.

Σχήμα 5: Πρώτη επαφή με περιστατικό βίας...

Ο συνηθέστερος τρόπος καταγγελίας περιστατικού είναι η καταγγελία από το ίδιο το θύμα ή από τρίτους. Δεύτερη συνηθέστερη επιλογή είναι η παραπομπή από άλλες υπηρεσίες του Δήμου ενώ λιγότερο συχνή είναι η παραπομπή από άλλες ΓΟ ή από άλλες δομές Ισότητας.

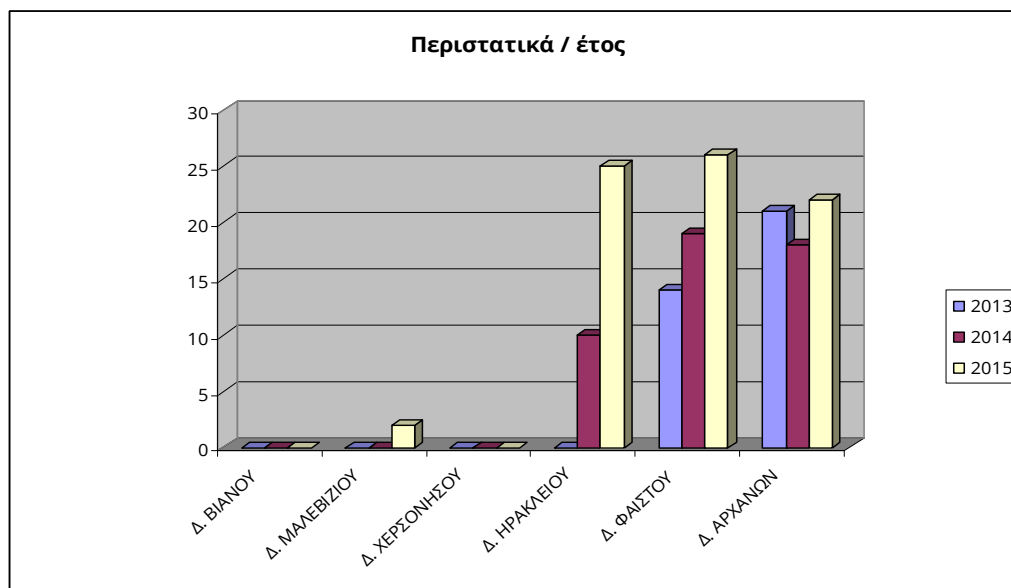

Σχήμα 6: Τρόποι πρώτης επαφής

Η καταγραφή των περιστατικών είναι μια «νέα» διαδικασία που στο μεγαλύτερο ποσοστό των δήμων δεν ακολουθείται. Όπως φαίνεται στο Σχήμα 6 μόνον στους 4 από τους 6 Δήμους του νομού γίνεται καταγραφή περιστατικών, είτε γιατί δεν υπάρχει σύστημα καταγραφής είτε γιατί δεν ακολουθείται οργανωμένη διαδικασία αρχειοθέτησης περιστατικών.

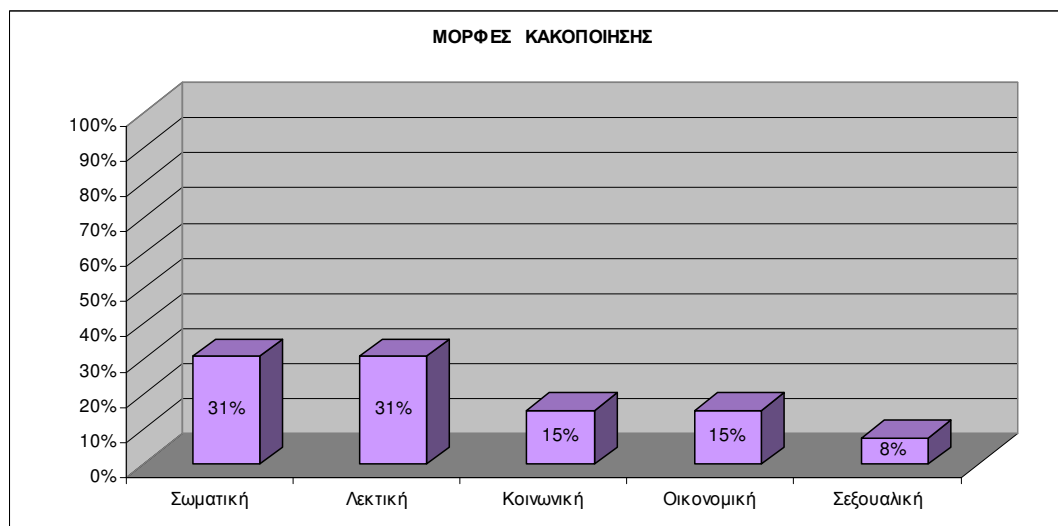
Στο σύνολο των δήμων του νομού Ηρακλείου μόνον στους Δήμους Ηρακλείου, Μαλεβιζίου, Φαιστού και Αρχάνων Αστερουσίων έχει γίνει καταγραφή περιστατικών. Για το Δήμο Ηρακλείου γίνεται μόνον στα 2 τελευταία χρόνια λόγω της λειτουργίας του κέντρου στήριξης καθώς και του Ξενώνα, ενώ για τον Δήμο Μαλεβιζίου η καταγραφή ξεκίνησε το 2015. Προφανώς ο αριθμός των περιστατικών της τριετίας βαίνει αυξανόμενος. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των περιστατικών δεν είναι ενδεικτικός του πραγματικού αριθμού περιστατικών στο νομό, παρόλα αυτά αξίζει να σημειωθεί η αυξητική τάση που καταγράφεται.

Ακόμη, είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε πως από το σύνολο των καταγεγραμμένων περιστατικών, μόνο στο 32% των περιπτώσεων τα θύματα κατάφυγαν στην αστυνομία ή/και στην δικαιοσύνη.

Σχήμα 7: Καταγραφή περιστατικών / έτος

Αναφορικά με τις μορφές κακοποίησης, τα καταγεγραμμένα περιστατικά στους 4 Δήμους αφορούν κυρίως σωματική (31%) και λεκτική (31%) βία, ενώ λιγότερο σχετίζονται με περιπτώσεις κοινωνικής (15%) και οικονομικής (15%) βίας. Το μικρότερο ποσοστό, δηλαδή το 8% το καταγγεληθέντων περιστατικών, αφορά σεξουαλική κακοποίηση. (Σχ.7)

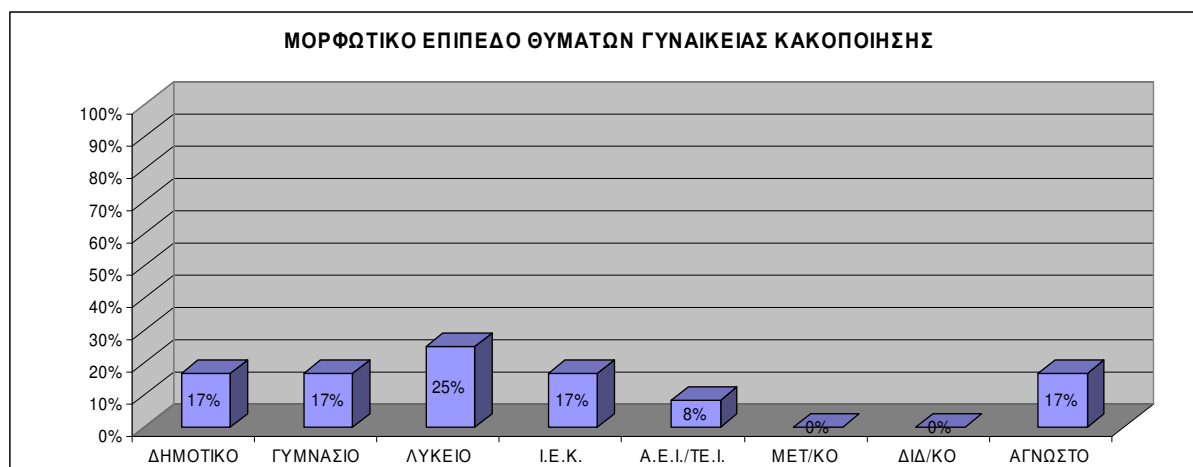

Σχήμα 8: Μορφές κακοποίησης καταγγεληθέντων περιστατικών

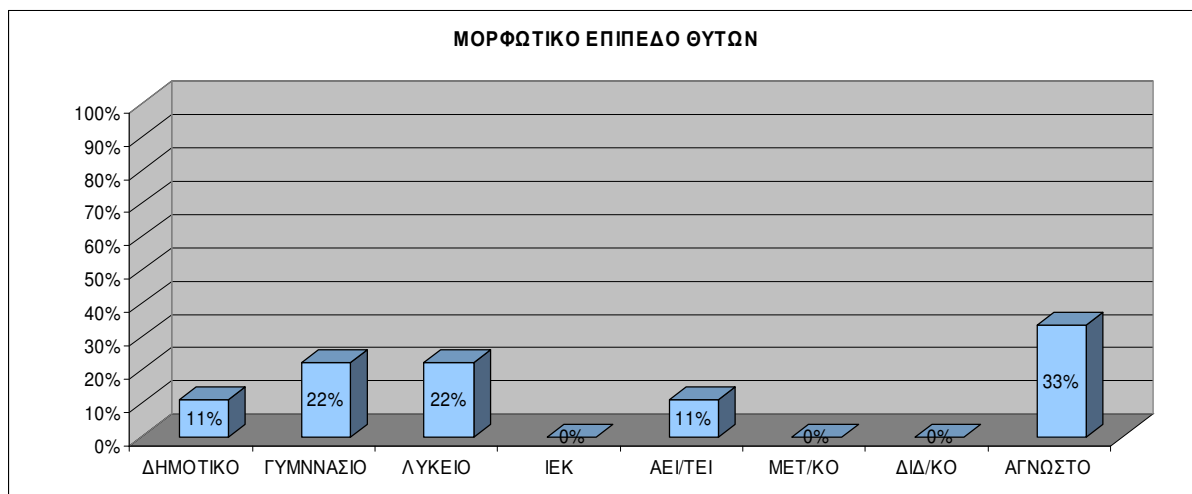
Έπειτα, στο πλαίσιο της έρευνας, διερευνώνται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των προσώπων που εμπλέκονται στα περιστατικά κακοποίησης. Όσον αφορά την υπηκοότητα των κακοποιημένων γυναικών, το 57% αφορά θύματα ελληνικής εθνικότητας, ενώ το 43% θύματα άλλης εθνικότητας. Το ίδιο ποσοστά αντιστοιχούν και στους θύτες αναφορικά με την εθνικότητα, δηλαδή 57% των θυτών είναι ελληνικής εθνικότητας και 43% άλλης εθνικότητας.

Το μορφωτικό επίπεδο των θυμάτων βίας στα καταγγεληθέντα, όπως φαίνεται αναλυτικά στο Σχήμα 8.α, ποικίλει, με το μεγαλύτερο ποσοστό να αντιστοιχεί σε απόφοιτους Λυκείου (25%). Τα χαμηλότερα ποσοστά αφορούν κατά 8% αποφοίτους ΑΕΙ και ΤΕΙ, καθώς και μηδενικά ποσοστά σημειώνονται αναφορικά με κατόχους μεταπτυχιακού και διδακτορικού διπλώματος. Σε ποσοστό 17% των καταγγεληθέντων περιστατικών, το μορφωτικό επίπεδο το θυμάτων δεν καταγράφηκε.

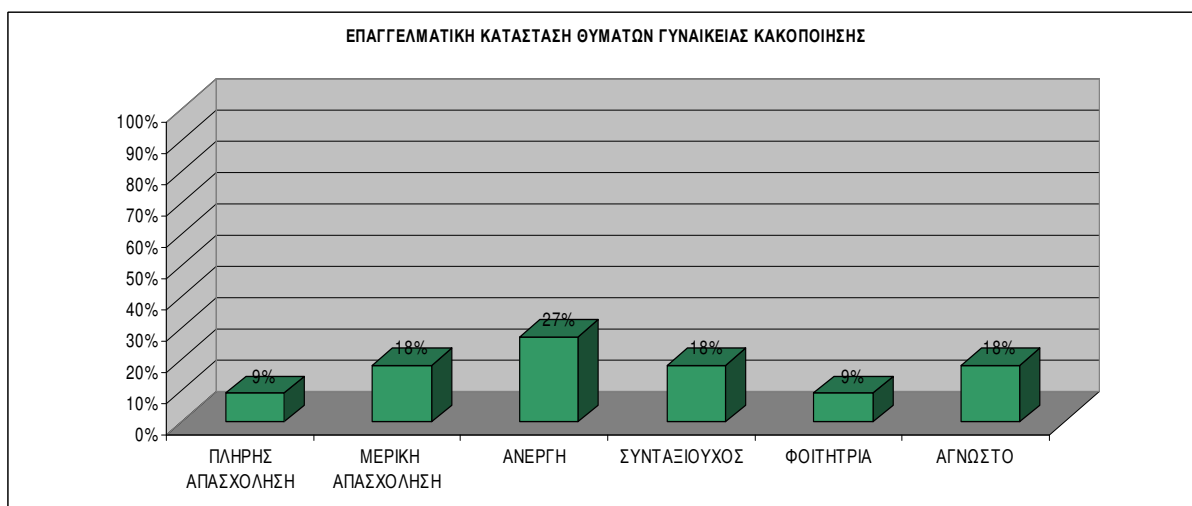
Σχήμα 8.α: Μορφωτικό επίπεδο θυμάτων κακοποίησης

Το μορφωτικό επίπεδο των θυτών βίας, όπως φαίνεται αναλυτικά στο Σχήμα 8.β, στο μεγαλύτερο ποσοστό (33%) παραμένει άγνωστο, εφόσον σχετικά στοιχεία δεν έχουν καταγραφεί. Από τα υπάρχοντα στοιχεία σε σχέση με τα καταγγεληθέντα περιστατικά, παρατηρείται πως οι θύτες βίας αποτελούν σε μεγαλύτερο βαθμό αποφοίτους γυμνασίου και λυκείου, και σε μικρότερο βαθμό αποφοίτους δημοτικού και ΑΕΙ/ΤΕΙ. Μηδενικά ποσοστά εμφανίζονται για αποφοίτους ΙΕΚ καθώς και κατόχους μεταπτυχιακού και διδακτορικού διπλώματος.

Σχήμα 8.β: Μορφωτικό επίπεδο θυτών κακοποίησης

Σχετικά με την επαγγελματική κατάσταση των θυμάτων κακοποίησης, παρουσιάζεται πως το μεγαλύτερο ποσοστό με 27% αφορά άνεργες γυναίκες. Σε μικρότερο ποσοστό, τα θύματα αποτελούν εργαζόμενες πλήρους (9%) ή μερικής (10%) απασχόλησης, συνταξιούχους (10%) και φοιτήτριες (9%). Σε ποσοστό 10% των καταγγελλθέντων περιστατικών η επαγγελματική κατάσταση του θύματος δεν καταγράφηκε. (Σχ. 9.α)

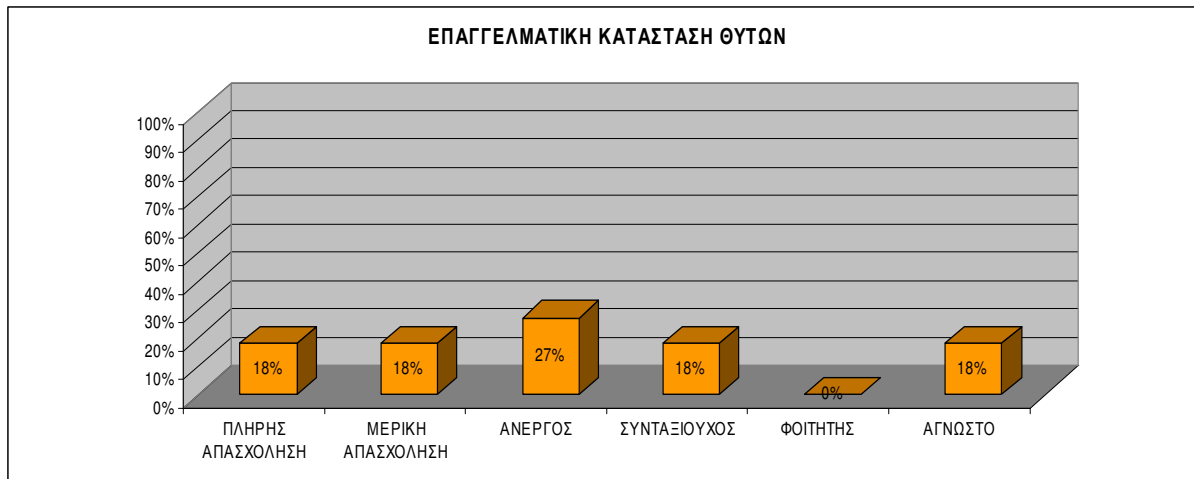

Σχήμα 9.α: Επαγγελματική κατάσταση θυμάτων κακοποίησης

Αντίστοιχα, η επαγγελματική κατάσταση των θυτών κακοποίησης, στο μεγαλύτερο ποσοστό με 27% αφορά άνεργους, ενώ σε ποσοστό 18% ανέρχονται οι θύτες εργαζόμενοι με πλήρη και μερική απασχόληση καθώς και οι συνταξιούχοι. Μηδενικό είναι το ποσοστό των θυτών που

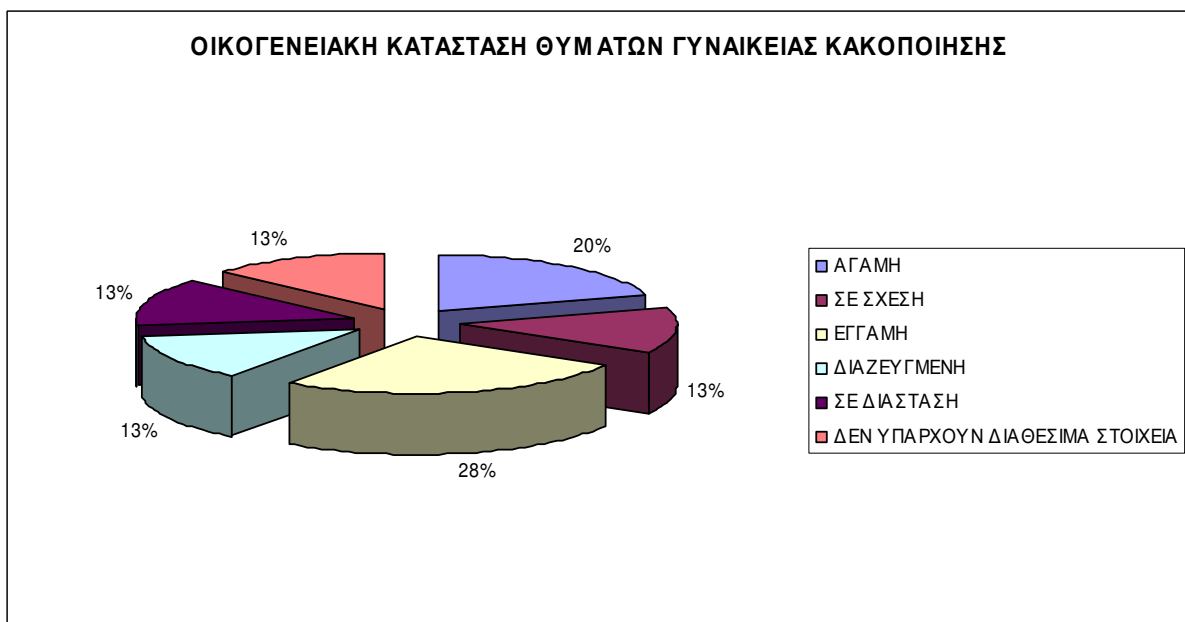

είναι φοιτητές. Σε ποσοστό 18% των καταγγελλθέντων περιστατικών η επαγγελματική κατάσταση του θύτη δεν καταγράφηκε. (Σχ. 9.β)

Σχήμα 9.β: Επαγγελματική κατάσταση θυτών κακοποίησης

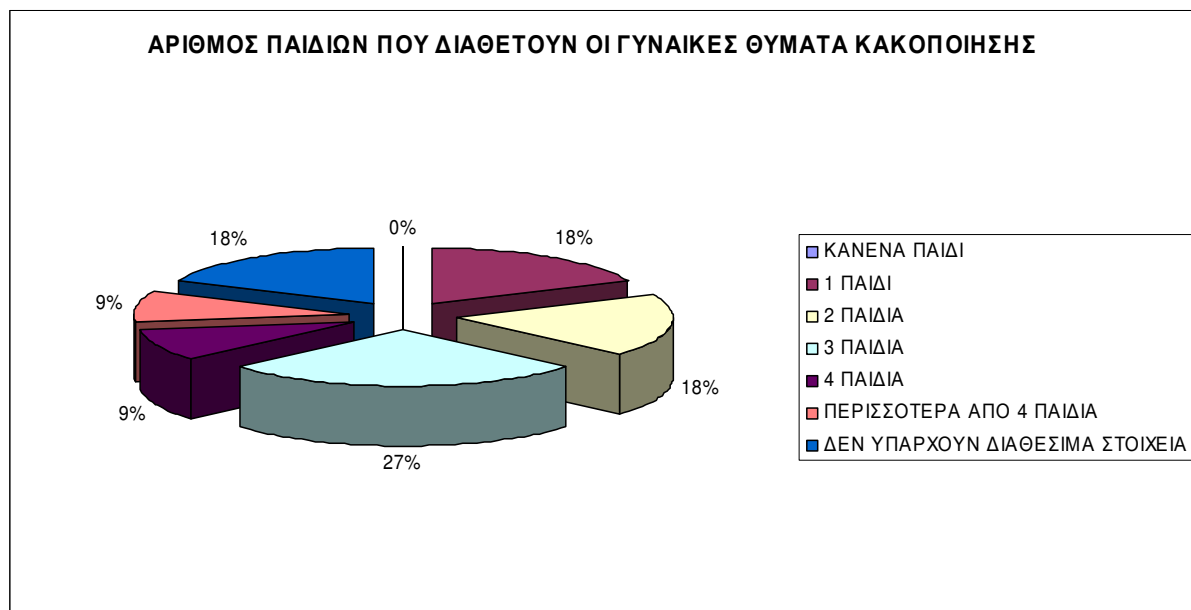
Επιπλέον, όσον αφορά την οικογενειακή κατάσταση των θυμάτων, η πλειοψηφία των θυμάτων (28%) βρίσκονται σε έγγαμη σχέση. Τα άγαμα θύματα αποτελούν το 20% του συνόλου, ενώ σε μικρότερο ποσοστό τα θύματα βρίσκονται σε σχέση, σε διάσταση ή είναι διαζευγμένα. Σε ποσοστό 13% των καταγγελλθέντων περιστατικών η οικογενειακή κατάσταση του θύματος δεν καταγράφηκε. (Σχ.10)

Σχήμα 10: Οικογενειακή κατάσταση θυμάτων κακοποίησης

Τέλος, όπως φαίνεται στο Σχήμα 11, τα θύματα στις περισσότερες των περιπτώσεων (27%) είναι μητέρες 3 παιδιών, ενώ ακολουθούν ποσοστιαία οι περιπτώσεις με 1 ή 2 παιδιά. Ένα μικρό ποσοστό των θυμάτων αποτελούν οι μητέρες με 4 και περισσότερα από 4 παιδιά. Μηδενικός είναι ο αριθμός των θυμάτων, εκ των καταγγελλθέντων περιστατικών, χωρίς παιδιά, ενώ στο 18% των περιπτώσεων ο αριθμός παιδιών των θυμάτων δεν καταγράφηκε.

Σχήμα 11: Αριθμός Παιδιών θυμάτων κακοποίησης

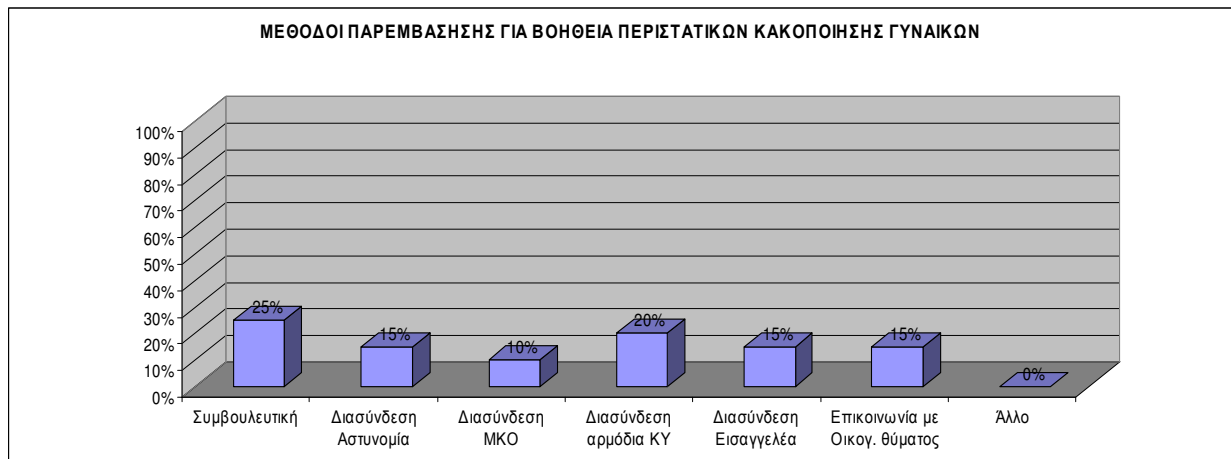
4.2. Αντιμετώπιση Περιστατικών Κακοποίησης

Στον τομέα αυτόν της έρευνας, διερευνήθηκαν οι μέθοδοι και οι διαδικασίες παρέμβασης για την αντιμετώπιση των περιστατικών κακοποίησης και την παροχή υποστήριξης στα θύματα βίας από τις υπηρεσίες των Δήμων στο Νομό Ηρακλείου.

Παρατηρείται πως όλες οι ΚΥ των συμμετεχόντων δήμων, πέρα από τον Δήμο Βιάννου που όπως προαναφέρθηκε δεν αναλαμβάνει περιστατικά κακοποίησης, παρεμβαίνουν ενεργά στο μέτρο των δυνατοτήτων τους, για την αντιμετώπιση των περιστατικών και την υποστήριξη των θυμάτων. Οι μέθοδοι παρέμβασης που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των περιστατικών περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο την Συμβουλευτική/Ψυχολογική Υποστήριξη (25%) του θύματος καθώς και την Διασύνδεση με την αρμόδια Κοινωνική Υπηρεσία (20%). Σε μικρότερο βαθμό οι ΚΥ των Δήμων παρεμβαίνουν μέσω Διασύνδεσης με την Οικογένεια (15%)

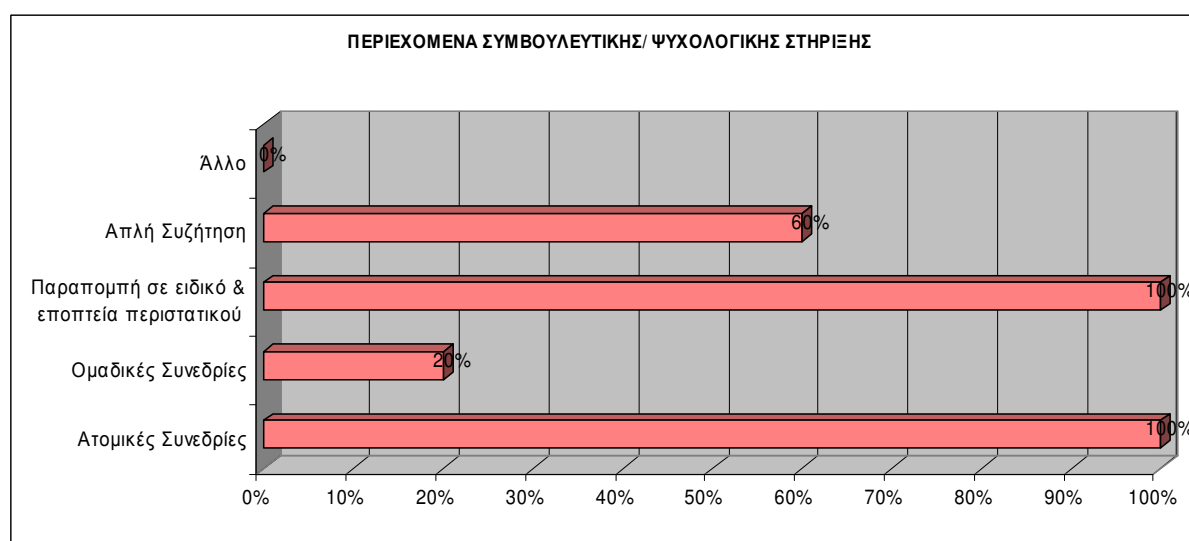

του θύματος, μέσω Διασύνδεσης με την τοπική Αστυνομία (15%) ή Εισαγγελέα/Δικηγόρο (15%), ή τέλος μέσω Διασύνδεσης με σχετική Μη-Κυβερνητική Οργάνωση (10%). (Βλ. Σχ.12)

Σχήμα 12: Μέθοδοι παρέμβασης αντιμετώπισης περιστατικών κακοποίησης

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την παρέμβαση της Συμβουλευτικής/ Ψυχολογικής Στήριξης, οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να διευκρινίσουν τι ακριβώς περιλαμβάνει η μέθοδος που ακολουθούν όταν την εφαρμόζουν. Όπως φαίνεται και στο Σχήμα 13, όλες οι ΚΥ σε περίπτωση εφαρμογής της Συμβουλευτικής/ Ψυχολογικής παρέμβασης, αναλαμβάνουν την διεξαγωγή Ατομικών Συνεδριών, καθώς και την Παραπομπή σε Ειδικό και την Εποπτεία του περιστατικού. Σε πολλές περιπτώσεις εφαρμόζεται η μέθοδος της απλής συζήτησης και σε λιγότερες περιπτώσεις διεξάγονται και ομαδικές συνεδρίες.

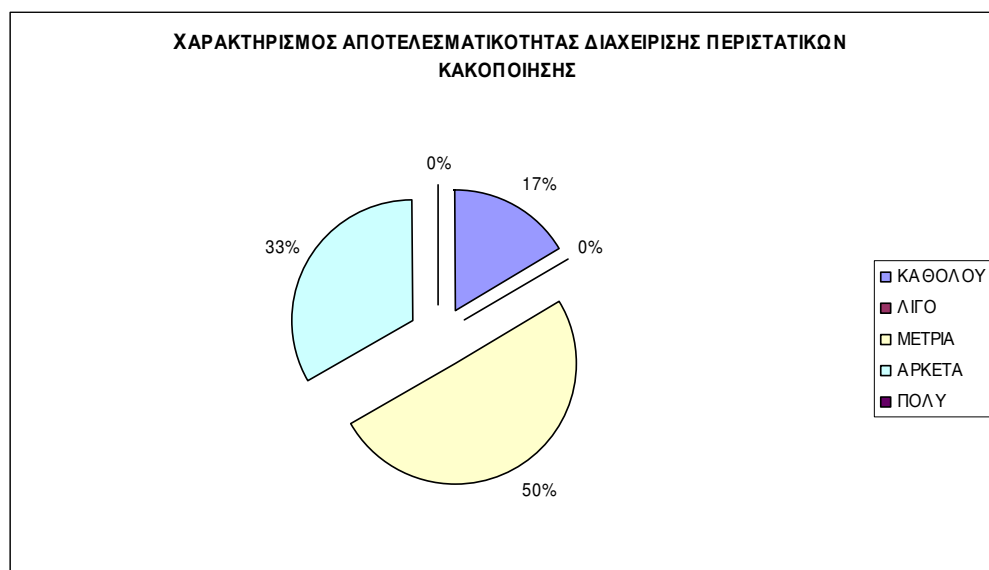

Σχήμα 13: Περιεχόμενα Συμβουλευτικής/Ψυχολογικής Στήριξης

Επιπλέον, όλες οι ΚΥ των συμμετεχόντων δήμων, πέρα από τον Δήμο Βιάννου που όπως προαναφέρθηκε δεν αναλαμβάνει περιστατικά κακοποίησης, μετά την αρχική αντιμετώπιση του περιστατικού, ακολουθούν μεθόδους ανατροφοδότησης προκειμένου να εξετάζουν την κατάληξη του περιστατικού. Οι συνηθέστεροι μέθοδοι ανατροφοδότησης των περιστατικών περιλαμβάνουν την συνέχιση/επανεκκίνηση της Συμβουλευτικής/Ψυχολογικής Υποστήριξης, την Επικοινωνία των στελεχών της ΚΥ με αρμόδιες Υπηρεσίες, Εισαγγελέα, Δικηγόρο και την Επικοινωνία με Οικογενειακό /Φιλικό περιβάλλον του θύματος για την παρακολούθηση του περιστατικού. Ακόμη, αναφέρεται σε μία περίπτωση (Δ. Ηρακλείου), σε αυτό το πλαίσιο η παροχή Οικονομικών Βοηθημάτων στα θύματα μέσω του τμήματος επιδοματικής πολιτικής του Δήμου. Επίσης, οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν πόσο συχνά, μετά το κλείσιμο του περιστατικού, ένα «πρώην» θύμα μπορεί να επανέλθει ως νέο περιστατικό. Σε μεγαλύτερο ποσοστό τα στελέχη των ΚΥ αναφέρουν πως τα θύματα επανέρχονται Συχνά ως νέα περιστατικά και σε μικρότερο βαθμό αναφέρουν πως τα θύματα επανέρχονται Μερικές φορές, Σπάνια ή Ποτέ.

Τέλος, σαν συνολική αποτίμηση των διαδικασιών και μεθόδων που ακολουθούνται στο πλαίσιο των ΚΥ των ΟΤΑ για την αντιμετώπιση των περιστατικών κακοποίησης, τα στελέχη των ΚΥ κρίνουν στην πλειοψηφία τους πως τα περιστατικά δεν αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά (Βλ. Σχ. 14).

Σχήμα 14: Αποτελεσματικότητα Διαχείρισης Περιστατικών

Σαν συνολική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των υπάρχουσών δομών για την αντιμετώπιση της κακοποίησης στα πλαίσια των ΚΥ των ΟΤΑ, τα στελέχη των ΚΥ κρίνουν στην πλειοψηφία τους πως αυτές είναι αναποτελεσματικές (Βλ. Σχ. 15).

Σχήμα 14: Αποτελεσματικότητα Δομών

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

5.1. Βασικά Συμπεράσματα Έρευνας

Το βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας είναι πως οι Δήμοι του Νομού Ηρακλείου, στην πλειοψηφία τους, ακολουθούν τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών ισότητας, καθώς και έχουν την βούληση και επιδιώκουν αν υποστηρίζουν τις γυναικείες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή.

Ωστόσο με εξαίρεση φυσικά τον Δήμο Ηρακλείου ο οποίος λειτουργεί Ξένωνα Κακοποιημένων Γυναικών, δεν υπάρχουν στο Νομό Ηρακλείου λειτουργικές Δομές Ισότητας των ΟΤΑ. Συγκεκριμένα στον τομέα αντιμετώπισης της κακοποίησης οι ΚΥ των ΟΤΑ εμφανίζονται είτε μη-οργανωμένες, είτε υπο-στελεχωμένες, με ενεργό προσωπικό χωρίς μόνιμη απασχόληση και χωρίς εξειδίκευση στην θεματική αυτή. Παρόλα αυτά τα στελέχη των ΚΥ δείχνουν, στον βαθμό

που τους επιτρέπεται, μεγάλο ενδιαφέρον και ενεργή εμπλοκή στα περιστατικά κακοποίησης που καλούνται να διαχειριστούν. Στις περιπτώσεις των ΚΥ που δεν συμμετείχαν στην έρευνα (Δήμος Αρκαλοχωρίου), είναι γεγονός πως δεν υπάρχει η δυνατότητα ενασχόλησης με περιστατικά κακοποίησης.

Οι διαδικασίες αντιμετώπισης της κακοποίησης καθώς και οι μέθοδοι υποστήριξης των θυμάτων βίας στα πλαίσια των ΚΥ των ΟΤΑ που αναλαμβάνουν περιστατικά, είναι στην σωστή κατεύθυνση, ωστόσο αξιολογούνται ως αναποτελεσματικές σε μεγάλο βαθμό λόγω της έλλειψης δομών και τεχνογνωσίας, αλλά και λόγω της έλλειψης επαρκούς και αποτελεσματικής διασύνδεσης με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς. Το μικρό ποσοστό των περιστατικών που καταφεύγουν στην δικαιοσύνη ή/και την αστυνομία είναι αντιπροσωπευτικό της αναποτελεσματικής διαχείρισης των περιστατικών. Ως συνέπεια, τα περιστατικά δεν επιλύονται επαρκώς και παρατηρείται συχνή επαναθυματοποίηση των κακοποιημένων γυναικών.

5.2. Προτάσεις για την αύξηση της αποτελεσματικότητας

Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της έρευνας αλλά και μέσω της συχνής συνδιαλλαγής των στελεχών του οργανισμού μας στο πλαίσιο του Συμβουλευτικού Κέντρου «Το Σπίτι της Γυναίκας», ο Σύνδεσμος Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου καταλήγει σε προτάσεις για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των ΚΥ των ΟΤΑ αναφορικά με την αντιμετώπιση της κακοποίησης.

1. Αρχικά, προτείνεται η ενεργότερη εφαρμογή των αρχών ισότητας στα πλαίσια των ίδιων των Δήμων, μέσω της προώθησης της συμμετοχής και εμπλοκής περισσότερων γυναικών σε πολιτικές θέσεις, αλλά και ανάληψης περισσότερων θέσεων ευθύνης από γυναίκες στους ΟΤΑ.
2. Ακόμη, συγκεκριμένα σε σχέση με την κακοποίηση, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα περιστατικά, είναι απαραίτητο να λειτουργούν οργανωμένα οι Κοινωνικές Υπηρεσίες και να στελεχώνονται επαρκώς από κατάλληλο και εξειδικευμένο προσωπικό (Κοινωνικούς Λειτουργούς, Κοινωνιολόγους, Ψυχολόγους, Ψυχιάτρους, Ψυχοθεραπευτές), καθώς και όπου είναι πιθανό να δημιουργηθούν εξειδικευμένες Δομές (Ξενώνες, Τηλεφωνικές Γραμμές, κα.) στην κοινότητα για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης.

3. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίζουσας σημασίας κρίνεται η κατάρτιση των στελεχών των ΚΥ των ΟΤΑ και απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης στην θεματική της διαχείρισης, πρόληψης, και αντιμετώπισης της κακοποίησης. Ήδη στα πλαίσια του έργου Συμβουλευτικό Κέντρο «Το Σπίτι της Γυναίκας», ο Σύνδεσμος οργάνωσε και πραγματοποίησε επιτυχώς το πρώτο σεμινάριο επιμόρφωσης κοινωνικών επιστημόνων των ΚΥ των ΟΤΑ.

Τέλος, για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των περιστατικών κακοποίησης και την αποφυγή της επαναθυματοποίησης, προτείνεται η **ενεργή διασύνδεση των τοπικών κοινωνικών υπηρεσιών με υπηρεσίες και φορείς αρμόδιους για την καταπολέμηση της κακοποίησης, δηλαδή την Αστυνομία, τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, την Εισαγγελία και σχετικές Μη-Κυβερνητικές ή Γυναικείες Οργανώσεις, ώστε η υλοποίηση υποστηρικτικών παρεμβάσεων να είναι λεπτομερώς σχεδιασμένη και συνεπώς, αποτελεσματική και επαρκής.** Στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητη, πέρα από τον σχεδιασμό μίας κοινής παρέμβασης για την διαχείριση των περιστατικών, η πραγματοποίηση δράσεων για την ανάπτυξη της ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινωνιών με στόχο την τόνωση του αισθήματος ασφάλειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι .

ΈΡΕΥΝΑ «ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ & ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ (ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΡΙΩΝ) ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ».

Το εν λόγω ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε από τον Σύνδεσμο Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου & Ν. Ηρακλείου με στόχο την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης σχετικά με την Ισότητα, την Προστασία θυμάτων βίας αλλά και την αντιμετώπιση – διαχείριση φαινομένων Κακοποίησης στο Νομό Ηρακλείου, και απευθύνεται σε Δήμους και Φορείς που δραστηριοποιούνται στο Νομό Ηρακλείου.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Με το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί σας ζητείται να αποτυπώσετε την κατάσταση σχετικά με την Ισότητα την προστασία θυμάτων βίας στην περιοχή σας αλλά και την αντιμετώπιση – διαχείριση φαινομένων βίας από τον φορέα σας. Παρακαλείσθε να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Εάν δυσκολεύεστε να δώσετε απάντηση σε κάποια ερώτηση, διαλέξτε την καταλληλότερη κατά την κρίση σας & κατά τα υπάρχοντα στοιχεία.

Στις ζητούμενες απαντήσεις σας, γνώμονας να είναι: **τα διαθέσιμα στοιχεία, τα δικά σας κριτήρια αλλά και οι προβληματισμοί σας**. Για να απαντήσετε στο ερωτηματολόγιο διαβάστε προσεκτικά τις ερωτήσεις, και όπου απαιτείται **επιλέξτε με Χ** το κουτάκι που αντιστοιχεί και αντιπροσωπεύει τη δική σας απάντηση ή απαντήστε με αριθμητικά στοιχεία στο ερώτημα που τίθεται.

Ακόμη, όταν επιλέγετε την επιλογή «Άλλο:» παρακαλείσθε να δώσετε περαιτέρω εξήγηση. Όταν σας ζητείται να αναπτύξετε την απάντηση σας, παρακαλείσθε να εισάγετε κείμενο. Δεν υπάρχει περιορισμός στο μήκος της απάντησης που δίνετε. Ωστόσο παρακαλείσθε να είστε όσο δυνατόν πιο συνοπτικοί και σαφείς.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση, παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μας στα τηλέφωνα 2810 – 23 69 68, 2810 – 33 55 41 ή μέσω e-mail στην διεύθυνση international@essenceconsulting.gr . Παρακαλείσθε να συμπληρώσετε ηλεκτρονικά το ερωτηματολόγιο και να το αποστείλετε ηλεκτρονικά έως τις **22/01/2016**.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ

Όνομασία Φορέα

Δήμος/ Περιοχή Δικαιοδοσίας	
Υπεύθυνος Επικοινωνίας	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Email	

0	ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
---	-------------------

0.1	Θεωρείτε ότι στην περιοχή σας συμβαίνουν περιστατικά κακοποίησης;	
	<i>Ναι, Πολύ Συχνά</i>	
	<i>Αρκετά</i>	
	<i>Σπάνια</i>	
	<i>Ποτέ</i>	
0.1.1	Αν δεν έχετε απαντήσει «ποτέ», παρακαλώ αναφέρετε τι είδους περιστατικά κακοποίησης θεωρείτε ότι συμβαίνουν κατά κύριο λόγο;	
	<i>Παιδική Κακοποίηση¹ (από οικογένεια/ γονείς/ τρίτους)</i>	
	<i>Ενδο-συζυγική βία & κακοποίηση²</i>	
	<i>Σεξουαλική Κακοποίηση (με θύματα Ενήλικες)³</i>	

¹ Σύμφωνα με την Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία, η Παιδική Κακοποίηση μπορεί να έχει τις ακόλουθες μορφές: Παραμέληση, Συναισθηματική κακοποίηση, Σωματική Κακοποίηση, Σεξουαλική Κακοποίηση.

² Μορφές Ενδο-συζυγικής Βίας & Κακοποίησης: Λεκτική, Σωματική, Σεξουαλική, Κοινωνική, Οικονομική.

³ Σύμφωνα με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), Σεξουαλική Κακοποίηση αποτελεί:

Η αναγκαστική ερωτική πράξη ή σωματική Επαφή & η αναγκαστική έκθεση σε πορνογραφικό υλικό & ερωτική δραστηριότητα.

1 ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΗΜΟΥ

1.1	Ο Δήμος σας έχει σε λειτουργία Δομές Ισότητας;		
	Ναι		
	Όχι		
1.1.1	Αν ναι, τι είδους Δομές Ισότητας;		
	Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών		
	Ξενώνας Κακοποιημένων Γυναικών		
	Γραμμή SOS		
	Άλλο: (περιγράψτε)		
1.1.2	Θεωρείτε ότι είναι επαρκείς;		
	Ναι		
	Όχι		

1.2	Πόσοι εργαζόμενοι και ποιων ειδικοτήτων απασχολούνται στις κοινωνικές υπηρεσίες του φορέα σας; Παρακαλώ αναφέρετε τον αριθμό ανά ειδικότητα & ανά φύλο.		
	<u>Ειδικότητα</u>	<u>Άνδρας</u>	<u>Γυναίκα</u>
	Ψυχολόγος		
	Κοινωνικός Λειτουργός		
	Κοινωνιολόγος		
	Διοικητικοί Υπάλληλοι		
	Άλλη Ειδικότητα:		

1.3	Τι είδους εργασιακή σχέση ισχύει για τους προαναφερθέντες εργαζόμενους; Παρακαλώ αναφέρετε πόσοι εργαζόμενοι έχουν σύμβαση αορίστου χρόνου & πόσοι ορισμένου χρόνου/ σύμβαση μέσω προγράμματος.		
	Με σύμβαση Αορίστου Χρόνου		
	Με σύμβαση Ορισμένου Χρόνου		
	Μέσω Προγράμματος		

2 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ

2.1	Υπάρχει ενεργό Δημοτικό Συμβούλιο Ισότητας στον Δήμο σας;		
	Ναι		
	Όχι		

2.2	Πόσες γυναίκες εκλέχθηκαν στον Δήμο σας στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές; Τι ποσοστό εκ των εκλεγμένων αποτελούν;	
	Αριθμός εκλεγμένων γυναικών	
	Ποσοστό σε εκλεγμένους (%)	
2.3	Πόσοι είναι οι άνδρες και πόσες οι γυναίκες που εργάζονται στο Δήμο σας; Από τα άτομα που κατέχουν θέσεις ευθύνης (προϊστάμενοι, διευθυντές, κτλ.) πόσοι είναι άντρες και πόσες γυναίκες;	
	Άνδρες εργαζόμενοι	
	Γυναίκες εργαζόμενες	
	Άνδρες εργαζόμενοι σε θέσεις ευθύνης	
	Γυναίκες εργαζόμενες σε θέσεις ευθύνης	
2.4	Υπάρχουν αιτήσεις από γυναίκες εργαζόμενες για προαγωγή σε ανώτερη θέση;	
	Ναι	
	Όχι	
2.4.1	Αν ναι, πόσες γυναίκες ανά έτος;	
	2013	
	2014	
	2015	
2.5	Οι γυναίκες εργαζόμενες του δήμου σας επιδιώκουν να παρακολουθούν σεμινάρια, επιμορφωτικά προγράμματα κτλ.;	
	Ναι	
	Όχι	
2.5.1	Αν ναι, πόσες γυναίκες ανά έτος;	
	2013	
	2014	
	2015	
2.6	Δραστηριοποιούνται <u>σήμερα</u> στο δήμο σας γυναικείες οργανώσεις;	
	Ναι	
	Όχι	
	Δεν γνωρίζω	
2.6.1	Εάν ναι, Υπάρχει στήριξη των γυναικείων οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχής σας από το δήμο σας και με ποιο τρόπο;	
	Οικονομική Στήριξη	
	Παροχή χώρου	
	Διοικητική Υποστήριξη	
	Συν-διοργάνωση Εκδηλώσεων	

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ & Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
«ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ»

ΓΡΑΜΜΗ Σ.Ο.Σ. **801-11-16000**

Συμμετοχή σε κοινά προγράμματα/ έργα/ δράσεις	
Παροχή Εθελοντών	
Προβολή Έργου Γυναικείων Οργανώσεων	
Επιμόρφωση/ Εκπαίδευση Στελεχών	
Άλλο:	
Δεν υπάρχει στήριξη	

3		ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΒΙΑΣ		
3.1	Οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου έρχονται σε επαφή με περιστατικά βίας/ κακοποίησης γυναικών;			
	Ναι			
	Όχι			
3.1.1	Αν ναι, ποιος είναι ο συνηθέστερος τρόπος πρώτης επαφής με το περιστατικό;			
	Καταγγελία από θύμα			
	Από τρίτους (οικογένεια, φίλοι, γείτονες)			
	Ενημέρωση από άλλες υπηρεσίες (Κ.Η.Φ.Η.,Κ.Ε.Φ.Ι.Α.Π., κτλ)			
	Ενημέρωση από Γυναικείες Οργανώσεις/ΜΚΟ			
	Παραπομπή από Δομές Ισότητας Δήμου (βλ.ερώτηση 1.1)			
	Άλλο:			
3.2	Με πόσα περιστατικά κακοποίησης γυναικών ανά ετός ήρθε σε επαφή η υπηρεσία σας;			
	2013			
	2014			
	2015			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			
3.3	Σε ποια κατηγορία βίας ανήκουν τα περιστατικά που καταγγέλθηκαν στην υπηρεσία σας;			
		2013	2014	2015
	Σωματική			
	Λεκτική			
	Σεξουαλική			
	Κοινωνική			
	Οικονομική			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			
3.4	Ποια η υπηκοότητα των θυμάτων βίας/ κακοποιημένων γυναικών;			
		2013	2014	2015
	Ελληνική			
	Αλβανική			
	Ρωσική			
	Άλλη:			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			
3.5	Ποια η υπηκοότητα των θυτών βίας;			
		2013	2014	2015
	Ελληνική			

	Αλβανική			
	Ρωσική			
	Άλλη:			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.6	Ποιο το μορφωτικό επίπεδο των θυμάτων βίας/ κακοποιημένων γυναικών;	2013	2014	2015
	Απόφοιτος δημοτικού			
	Απόφοιτος γυμνασίου			
	Απόφοιτος λυκείου			
	Απόφοιτος ΙΕΚ			
	Απόφοιτος ΑΕΙ/ΤΕΙ			
	Μεταπτυχιακό			
	Διδακτορικό			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.7	Ποιο το μορφωτικό επίπεδο των θυτών βίας;	2013	2014	2015
	Απόφοιτος δημοτικού			
	Απόφοιτος γυμνασίου			
	Απόφοιτος λυκείου			
	Απόφοιτος ΙΕΚ			
	Απόφοιτος ΑΕΙ/ΤΕΙ			
	Μεταπτυχιακό			
	Διδακτορικό			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.8	Ποια η επαγγελματική κατάσταση των θυμάτων βίας/ κακοποιημένων γυναικών;	2013	2014	2015
	Εργαζόμενη πλήρους απασχόλησης			
	Εργαζόμενη μερικής απασχόλησης			
	Άνεργη			
	Συνταξιούχος			
	Φοιτήτρια			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.9	Ποια η επαγγελματική κατάσταση των θυτών βίας;	2013	2014	2015
	Εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης			
	Εργαζόμενος μερικής απασχόλησης			

	Άνεργος			
	Συνταξιούχος			
	Φοιτητής			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.10	Ποια η οικογενειακή κατάσταση των θυμάτων βίας / κακοποιημένων γυναικών;	2013	2014	2015
		Άγαμη		
	Σε σχέση			
	Έγγαμη			
	Διαζευγμένη			
	Σε διάσταση			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.11	Ποιος ο αριθμός των παιδιών των κακοποιημένων γυναικών;	2013	2014	2015
		Κανένα παιδί		
	1 παιδί			
	2 παιδιά			
	3 παιδιά			
	4 παιδιά			
	Περισσότερα από 4 παιδιά			
	Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία			

3.12	Πόσα από τα προαναφερθέντα περιστατικά, είχαν καταφύγει στην αστυνομία/ δικαιοσύνη;		
		2013	
		2014	
		2015	

4	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ	
4.1.	Ποιες μεθόδους παρέμβασης χρησιμοποίησατε κυρίως για να βοηθήσετε τα περιστατικά κακοποίησης;	
	Συμβουλευτική/ Ψυχολογική Στήριξη	
	Διασύνδεση με Αστυνομία	
	Διασύνδεση με Μη-Κυβερνητική Οργάνωση	
	Διασύνδεση με αρμόδιες Κοινωνικές Υπηρεσίες	
	Διασύνδεση με Εισαγγελέα/ Δικηγόρο	
	Επικοινωνία με οικογενειακό/φιλικό περιβάλλον θύματος	
	Άλλο:	
4.1.1	Αν έχετε απαντήσει Συμβουλευτική/ Ψυχολογική στήριξη, παρακαλώ διευκρινίστε τι περιλαμβάνει η μέθοδος.	
	Ατομικές Συνεδρίες	
	Ομαδικές Συνεδρίες	
	Παραπομπή σε ειδικό & εποπτεία περιστατικού	
	Απλή Συζήτηση	
	Άλλο:	
4.2.	Μετά την αρχική αντιμετώπιση του περιστατικού, ακολουθήσατε μεθόδους ανατροφοδότησης προκειμένου να εξετάσετε την κατάληξη του περιστατικού;	
	Ναι	
	Όχι	
4.2.1	Αν ναι, με ποιον τρόπο;	
	Συμβουλευτική/ Ψυχολογική στήριξη	
	Επικοινωνία με Εισαγγελέα/ Δικηγόρο/ Αρμόδιες Υπηρεσίες	
	Επικοινωνία με οικογενειακό/φιλικό περιβάλλον θύματος	
	Άλλο:	
4.2.2	Αν έχετε απαντήσει Συμβουλευτική/ Ψυχολογική στήριξη, παρακαλώ διευκρινίστε τι περιλαμβάνει η μέθοδος.	
	Ατομικές Συνεδρίες	
	Ομαδικές Συνεδρίες	
	Παραπομπή σε ειδικό & εποπτεία περιστατικού	
	Απλή Συζήτηση	
	Άλλο:	
4.2.3	Αν όχι, γιατί;	
	Έλλειψη πόρων	
	Έλλειψη προσωπικού	
	Μη προβλεπόμενη διαδικασία	

Άλλο:

4.3	Μετά το κλείσιμο του περιστατικού, πόσο συχνά μια "πρώην" κακοποιημένη γυναίκα μπορεί να επανέλθει ως νέο περιστατικό;	
	Ποτέ	
	Σπάνια	
	Μερικές Φορές	
	Συχνά	
	Πολλές Φορές	

4.4	Αντιμετωπίζονται, κατά την γνώμη σας, αποτελεσματικά τα περιστατικά κακοποίησης;	
	Καθόλου	
	Λίγο	
	Μέτρια	
	Αρκετά	
	Πολύ	

4.5	Θεωρείτε ότι οι υπάρχουσες Δομές είναι αποτελεσματικές;	
	Ναι	
	Όχι	

4.6	Υπάρχουν άλλοι τρόποι αντιμετώπισης που σαν κοινωνικός επιστήμονας θα θέλατε να χρησιμοποιήσετε αλλά για κάποιο λόγο δε μπορείτε;	
	Εξηγήστε.	